

7. Měnové podmínky

Zvýšily se základní měnověpolitické úrokové sazby.

Po více než roce stabilního nastavení základních měnověpolitických sazeb došlo v červnu 2026 ke zpřísnění měnové politiky. Trvající inflační tlaky v oblasti cen služeb spojené s nákladovým šokem vedly ke zvýšení všech základních sazeb o 0,25 p. b. Dvoutýdenní repo sazba tak dosáhla 3,75 %¹, diskontní sazba 2,75 % a lombardní 4,75 %. Kurz koruny vůči euru měl v průběhu 2. čtvrtletí mírně posilující tendenci (z úrovně 24,50 na počátku dubna posílil až pod 24,20 v půli června). Celkově v průměru za celý kvartál dosáhl kurz 24,30 CZK/EUR, mezičtvrtletně posílil o 3 haléře a meziročně o 62 haléřů. Kurz koruny vůči dolaru v dubnu posílil zpět blízko hladině 20,50 CZK/USD, kterou měl před eskalací konfliktu na Blízkém východě. V průběhu čtvrtletí ale kurz kolísal a v polovině června pak opět oslabil těsně pod 21,50 CZK/USD. V průměru za celé čtvrtletí tak dolarový kurz dosáhl 20,90 CZK/USD a mezičtvrtletně oslabil o 11 haléřů, ale meziročně byl stále silnější o 1 korunu a 9 haléřů.

Změna nastavení měnové politiky měla vliv na mezibankovní úrokové sazby.

Změna v nastavení měnových podmínek ovlivnila sazby mezibankovního trhu. Dopad změn rostl s délkou splatnosti, takže nejvíce se zvýšila² roční PRIBOR sazba (o 0,32 p. b. na 3,93 % ke konci června), zatímco u úroků s měsíční nebo tříměsíční splatností byl nárůst mírný (o 0,13 p. b. na 3,68 % u tříměsíční sazby PRIBOR). Výnosy vládních dluhopisů v posledních dvou letech vykazovaly rostoucí tendenci. Během června došlo k dílčí korekci směrem dolů. To mělo největší vliv na dluhopisy se střednědobou splatností, které byly ke konci kvartálu v průměru úročeny 4,16 % (-0,10 p. b.). U dlouhodobých (4,70 % ke konci června) a krátkodobých dluhopisů (3,92 %) červnové snížení vedlo pouze k dorovnání na hodnotu z předchozího čtvrtletí.

Růst objemu vkladů zpomalil.

Úrokové sazby u klientských vkladů se ve 2. čtvrtletí rovněž mírně zvýšily. Výjimkou byly běžné účty, u kterých se normalizovala prakticky nulová úroveň úročení. Jednodenní vklady byly ke konci čtvrtletí v průměru úročeny 1,52 % (+0,06 p. b.). U vkladů s dohodnutou splatností bylo zvýšení úrokových sazeb výraznější (+0,16 p. b. na 3,11 %). Velmi podobná situace panovala u nefinančních podniků. Jejich běžné účty byly ke konci čtvrtletí v průměru úročeny 1,23 % (+0,10 p. b.) a vklady s dohodnutou splatností 3,12 % (+0,16 p. b.). Objem klientských vkladů v českých bankách byl ke konci června meziročně vyšší o 367,7 mld. korun (4,8 %). Tempo druhý kvartál v řadě zmírnilo, a to zejména pod vlivem termínovaných vkladů (+42,2 mld. korun, 1,5 %). Netermínované vklady byly vyšší o 325,5 mld. (6,7 %). Jako obvykle se nejvíce meziročně zvyšovaly vklady domácností³ (+214,6 mld. korun). Ve srovnání s předchozím rokem a půl značně zrychlil přírůstek vkladů nefinančních podniků (+116,5 mld.) i finančních institucí (+66,3 mld., nejvíce od konce roku 2023). Meziročně nižší byly vklady vládních institucí (-24,4 mld. korun).

Zájem o úvěry na spotřebu sílí.

Průměrné úročení úvěrů na spotřebu domácností kleslo v 1. čtvrtletí na nejnižší hodnotu za posledních pět let (7,11 %), ale ve 2. kvartálu došlo k citelnému nárůstu zpět k 8% úrovni (+0,80 p. b. na 7,91 %). Objem poskytnutých úvěrů na spotřebu byl ke konci června meziročně vyšší o 15,2 % (+52,9 mld. korun). Tempo navzdory zdražení úvěrového financování opět zrychlilo a už rok se drží nad 10 %. Vyšší byly také úrokové sazby úvěrů na bydlení (+0,22 p. b. na 4,73 %). Citelně se ve 2. čtvrtletí zvýšilo zejména úročení úvěrů v nejvyužívanější kategorii fixace nad 1 rok a do 5 let včetně (+0,22 p. b. na 4,73 %), zatímco v pásnu nad 5 lety do 10 let včetně byla změna mírnější (+0,08 p. b. na 4,30 %). Ke konci června byl objem poskytnutých úvěrů na bydlení meziročně vyšší o 9,6 %, z toho hypotečních úvěrů bylo o 8,8 % více (+182,4 mld. korun). Neutuchal ani prudký růst překlenovacích úvěrů ze stavebního

¹ Zdrojem údajů v této kapitole je databáze ARAD České národní banky. Hodnoty směnných kurzů jsou rovněž převzaty od ČNB.

² Není-li uvedeno jinak, je změnou úrokových sazeb myšlen rozdíl mezi hodnotou ke dni 31. 3. 2026 a 31. 12. 2025.

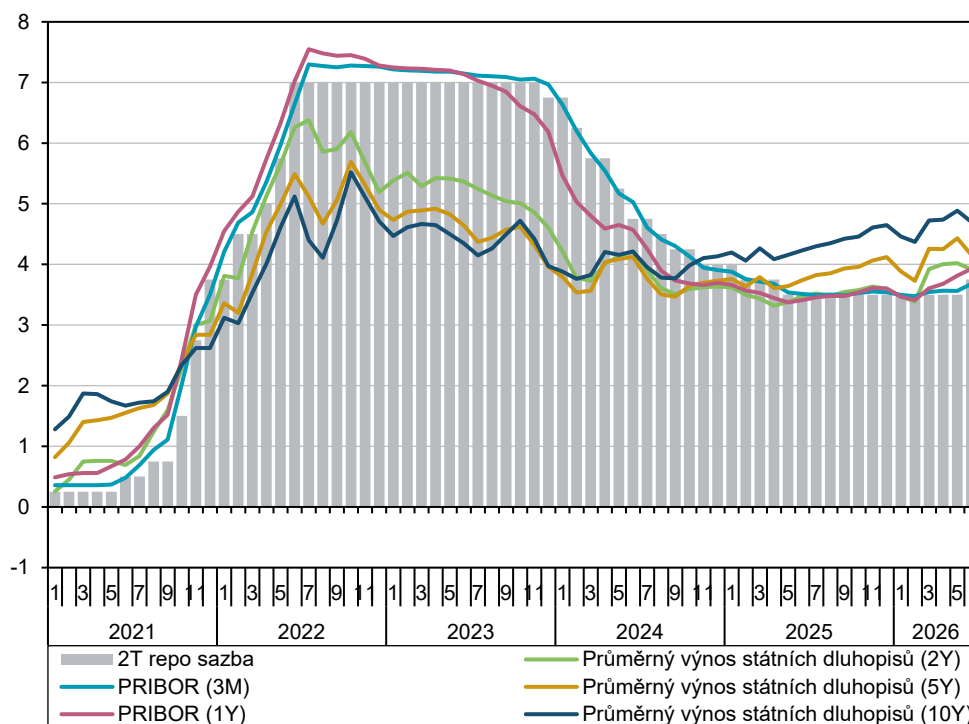
³ Obyvatelstvo včetně živnostníků.

spoření (26,4 %, +17,8 mld.). Objem nových hypotečních smluv⁴ za 2. kvartál dosáhl 270,5 mld. korun (meziročně +93,3 mld.). Čisté nové úvěry navzdory výraznému navýšení tvořily opět méně než polovinu nových smluv (118,1 mld. korun, +35,2 mld.). Největší částí z nových smluv totiž byla ostatní nová ujednání (124,3 mld. korun, +43,4 mld.). Spolu s nárůstem refinancovaných úvěrů (+14,7 mld. na 28,0 mld.) šlo o doklad zintenzivnění procesu refixací úvěrů uzavřených v období nízkých sazeb z let 2020–2021.

Podniky nabíraly zejména úvěry v korunách.

Úročení úvěrů pro nefinanční podniky po předchozím půlroce poklesu ve 2. čtvrtletí opět vzrostlo. Průměrná úroková sazba úvěrů do 7,5 mil. korun dosáhla ke konci června 6,25 % (+0,20 p. b.), mezi 7,5 a 30 mil. korun 5,71 % (+0,28 p. b.) a u největších úvěrů nad 30 mil. 5,36 % (+0,20 p. b.). Celkový objem úvěrů a pohledávek nefinančních podniků byl ke konci 2. čtvrtletí meziročně vyšší o 9,6 % a tempo zrychlilo. Silněji přitom rostly úvěry v korunách (15,4 %) i cizí měně (3,8 %), ale podíl úvěrů v cizí měně na celkovém objemu úvěrů a pohledávek dál klesal a dosáhl ke konci kvartálu 47,5 %. Meziroční přírůstek objemu poskytnutých úvěrů posílil v odvětví výroby a rozvodu elektřiny, plynu, tepla, vzduchu, vody a odpadů (16,2 %), v ubytování a stravování (15,5 %), v činnostech v oblasti nemovitostí (11,2 %) i ve veřejné správě a obraně, povinném sociálním zabezpečení, vzdělávání a zdravotní a sociální péči (10,5 %). Kromě utlumující se těžby a dobývání klesl objem úvěrů pouze ve stavebnictví (-7,8 %).

Graf č. 16 Tržní úrokové sazby (v %)

Zdroj: ARAD, ČNB

⁴ V nových smlouvách jsou zahrnuty i refinancované úvěry a ostatní ujednání. Refinancované úvěry zahrnují stávající smlouvy sjednané nově u jiné banky, zatímco ostatní nová ujednání jsou stávající smlouvy sjednané s novými podmínkami u stejné banky.